

Agost: melons

“Potser l'evolució dels melonars del país va adquirint un sentit positiu, per obra de la selecció o per alguna raó que desconec, però els resultats d'aquest estiu són innegables. No puc dir el mateix, dissortadament, d'altres menes de fruita, que com més va més incertes resulten de gust, tret de les figues, que com són poc comercials no evolucionen ni per bé ni per mal.”

Enguany, com els -lectors potser han comprovat, els melons estan eixint molt bons. No sé si només passa als mercats a què jo tinc accés, que són els de la comarca de la Plana, o si la bondat és general: si coincideix amb les fronteres del regne o amb els límits misteriosos de la llengua, o arriba més enllà. Potser l'evolució dels melonars del país va adquirint un sentit positiu, per obra de la selecció o per alguna raó que desconec, però els resultats d'aquest estiu són innegables. No puc dir el mateix, dissortadament, d'altres menes de fruita, que com més va més incertes resulten de gust, tret de les figues, que com són poc comercials no evolucionen ni per bé ni per mal. Els préssecs o bresquilles (ja se sap que en alguns llocs són la mateixa fruita i en uns altres no, i que també poden ser priscos o malacotons), els albercocs i les prunes, per no parlar d'aquells productes inflats, insípidos i amb carn d'esponja plàstica que passen sota el nom de maduixes i maduixots, tenen tendència a ser produïts de cara a la pura aparença. És a dir que l'agricultor i el comerciant suposen, molt correctament, que la major part dels consumidors són imbècils i per tant compraran aquella fruita que sembla més atractiva pel volum i pel color, encara que no faci gust de res. Però els melons són una altra cosa: mai no s'han comprat per l'aparença sinó pel contingut, i els compradors han sabut sempre a què s'exposaven si es guiaven només per l'exterior. “El meló i el casament han d'ésser d'encertament”, diu la dita, i per tant, ja que per norma no es podia tastar el producte, almenys calia palpar-lo i sospesar-lo una mica amb les mans, com el cònjuge futur, per fer-se'n una idea prèvia. Altrament, caldria aplicar la cançó menorquina que cita l'Alcover-Moll: “L'amor de la joveneta/ l'acompar a un meló:/ de fora sa cara alegre/ i de dins sa traïció”.

Enguany, doncs, les traïcions que jo tinc comprovades són inexistents o mínimes, i no només en els melons tendrals, sinó en els melons d'Alger i en les melones, que són com melons d'aigua més pàl·lids de pell i de polpa, i que tan difícil solia ser que eixiren dolços. Un misteri que no tinc aclarit és per què al País Valencià als melons d'aigua els diem melons d'Alger i fora d'ací en diuen síndria (i en castellà *sandía*, mot del mateix origen), que segons explica Coromines vol dir meló de Sind,

que és una terra tan remota. No puc creure que ací arribaren de tan prop, i foren melons moros, i allà vingueren de tan lluny i foren melons de l'Índia. Misteris de la circulació de les paraules. Nèstor Luján, en un llibre que es diu *Como pinones mondados*, explica que el meló és una cucurbitàcia procedent d'Àsia, i que els romans ja el coneixien amb el nom grec de *melopepon* o l'abreujat de *melo*. Però a continuació afegeix que “*los melones llegaron a España a través de los árabes*”, cosa que vol dir, si és certa, que els hispans no conegueren els melons grecollatins, ni els antics melons cristians, a pesar que, com cita el mateix Luján a continuació, Sant Gregori el Gran ja escrivia que “si el manà representa l'aliment de la gràcia destinat a la refecció de la vida interior, cal veure en el meló la representació de les delícies terrestres”. També cita un escriptor bretó, barroc i bohemí, Marc-Antoine de Girard, que al final d'un llarg poema conclou que totes les fruites, començant pel coco i acabant pel raïm moscatell “*Ne sont qu'amertume et que fange/ Aux prex de ce melon divin,/ Honneur du climat angevin*”. Melons d'Anjou, doncs, com a suprema expressió dels productes de la terra.

I no pensen vostès que el meló sempre ha estat vist com a fruita indigesta, a pesar del folklore, de la medicina tradicional i de la documentació municipal: “S'ha considerat danyós a la salut el que los minyons de quinze anys per avall se'ls venen malons i síndries”, diu una disposició mallorquina del 1695 citada per Coromines, i a mi, de menut, sempre em deien de menjar meló amb molt de compte. Però vaig conèixer un antic patriarca de l'Horta, mig parent meu, que fins una edat ben avançada només consumia melons, tendrals o d'Alger, per peces senceres, no per tallades. Mai li vaig sentir que això li provocara cap molèstia particular. A condició que foren bons, evidentment. Que el meló cristià (fóra tendral, de tot l'any, de pell de granota o de la mala cara) corresponguera a la seua etimologia popular que fa derivar meló de mel, i que el meló de moro o d'Alger estiguera prou madur i prou intensament roig per merèixer els versos exaltats que li dedicà Pablo Neruda en l'*Oda a la sandía*: “*Oh pura,/ en tu abundancia/ se deshacen rubíes*”. I així es demostra, com a mínim, que els poetes, i els no poetes, poden escriure qualsevol cosa sobre qualsevol cosa. Que no es poca demostració, enmig de les calors d'agost.